

Kwetsbare kinderen, kwetsbaar stelsel

Rapport voor kinderen en jongeren

September 2025

Beeld: ©ANP / De Beeldstudio

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft toezicht uitgevoerd bij alle 29 pleegzorgorganisaties. Bij 5 pleegzorgorganisaties ging de inspectie op bezoek. En samen met de Inspectie Justitie en Veiligheid is toezicht uitgevoerd bij 13 gecertificeerde instellingen – dat is waar jeugdbeschermers, voogden en jeugdreclasserders werken. Die noemen we in dit rapport jeugdzorgwerkers. Ook bij 5 gecertificeerde instellingen gingen de inspecties op bezoek. De inspecties keken of deze organisaties goed zorgen voor kinderen en jongeren.

Kinderen en gezinnen krijgen te maken met een gecertificeerde instelling als de rechter hun een beschermingsmaatregel of een reclasseringsmaatregel geeft. Dat gebeurt als de problemen zo groot zijn, dat ouders het niet alleen kunnen oplossen. Of om het 'recidiverisico' te verkleinen: de kans dat een kind strafbaar gedrag herhaalt. De maatregelen om een kind te beschermen zijn een ondertoezichtstelling (OTS), voogdij en een jeugdreclasseringsmaatregel. Jeugdzorgwerkers moeten ervoor zorgen dat de gegeven maatregel wordt uitgevoerd. Zij moeten kinderen beschermen, begeleiden en zorgen voor hulp. Kinderen en ouders merken dat een vaste jeugdzorgwerker die ze makkelijk kunnen bereiken helpt om hun situatie te verbeteren. Maar het probleem is dat er vaak geen vaste jeugdzorgwerker is.

Een maatregel kan ook een uithuisplaatsing zijn. Dan kan een kind in een pleeggezin terecht komen. Pleegouders zijn heel belangrijk. Als kinderen niet bij hun eigen ouders kunnen opgroeien, dan kunnen kinderen kort of langer opgroeien bij pleegouders. Pleegouders en pleegzorgbegeleiders zijn heel betrokken. Zij zorgen ervoor dat veel kinderen een fijne plek hebben. De meeste pleegouders en pleegkinderen zijn erg tevreden over hun pleegzorgmedewerker. Dat vertelden ze de inspectie. Toch kan het beter.

Problemen die de inspecties zien

Na het toezicht zien de inspecties problemen. Dit zijn de belangrijkste 3:

1. **Er is niet genoeg zicht op hoe het met kinderen gaat en hoe veilig ze zijn**
 - > Er zijn te weinig 1-op-1 gesprekken tussen ieder kind en de pleegzorgbegeleider of jeugdzorgwerker. Er zit meestal een pleegouder bij zo'n gesprek. Of er zijn helemaal geen gesprekken. Terwijl het belangrijk is dat kinderen zelf vertellen over hoe het met hen gaat.
 - > Professionals weten niet altijd of een kind veilig is en het goed met het kind gaat. Dat bespreken zij ook niet genoeg met elkaar.
 - > Kinderen en ouders hebben zelf te weinig te zeggen over de hulp die ze krijgen. Dat is vooral zo, als ze te weinig contact hebben met de jeugdzorgwerker.
2. **Er is niet genoeg samenwerking en afspraken daarover**
 - > De samenwerking tussen de organisaties en ook tussen de pleegzorgbegeleiders en de jeugdzorgwerkers, is niet goed genoeg. Er worden vaak geen duidelijke afspraken gemaakt over hoe ze samen werken. Daardoor weten ze ook niet altijd van elkaar wie wat moet of gaat doen.
 - > Er zijn wel afspraken (richtlijnen) over hoe organisaties, pleegzorgbegeleiders en jeugdzorgwerkers moeten werken, maar deze worden vaak niet gebruikt.
 - > De problemen in de samenwerking zijn nog groter als er veel wisselingen zijn van jeugdzorgwerkers en pleegzorgbegeleiders, of als er helemaal geen jeugdzorgwerker is.
3. **Passende hulp wordt niet of te laat ingezet**
 - > Er is vaak geen goede bescherming, begeleiding en hulp voor een kind. Of het komt te laat; kinderen en ouders moeten er veel te lang op wachten.
 - > Soms woont een kind op een plek die niet goed is voor het kind. Dat kan erg lang duren. Vaak gaat het dan ook slechter met het kind.

Geoffrey, Emma en Jordi hebben deze problemen zelf meegemaakt. De inspecties spraken met hen. Hun ervaring kun je zien als je bij de plaatjes kijkt op de website van de inspecties: [Kwetsbare kinderen, kwetsbaar stelsel](#).

Wat gaat er gebeuren?

De inspecties vinden dat er meerdere dingen moeten gebeuren:

- > De bestuurders van de bezochte pleegzorgorganisaties en gecertificeerde instellingen moeten verbeteren: daarom maken zij een verbeterplan, wat de inspecties beoordelen.
- > 1 pleegzorgorganisatie en 1 gecertificeerde instelling zijn onder verscherpt toezicht gesteld. De bestuurders moeten nog grote verbeteringen doorvoeren waar kinderen en gezinnen iets aan hebben. De inspecties houden dit extra in de gaten.
- > Alle gecertificeerde instellingen moeten het duidelijker aan iedereen vertellen als ze niet goed voor ieder kind kunnen zorgen. Of als kinderen veel te lang op hulp moeten wachten.
- > Alle pleegzorgorganisaties en gecertificeerde instellingen moeten betere afspraken maken over hoe ze samenwerken.
- > Ook de gemeente en de rijksoverheid moeten werken aan de problemen voor kinderen en gezinnen. Zij moeten ervoor zorgen dat ieder kind de zorg krijgt die nodig is.

De inspecties gaan kijken of alle organisaties genoeg doen om de zorg voor kinderen en jongeren te verbeteren.